

Udfordringer i Grønland

Det grønlandske selvstyre tager kampen op mod landets mange sociale problemer. Det sker med en række initiativer, herunder oprettelse af et større antal familiecentre rundt om i kommunerne.

AF UPALUK POPPEL

Den grønlandske befolkning er på ca. 56.000 indbyggere. Selvom befolkningen er lille, er levestandarden meget forskellig i forskellige dele af befolkningen. Der er arbejdsløshed, boligmangel, økonomiske og sociale problemer, som har den konsekvens, at mange familier lever under vanskelige forhold i hverdagslivet. Det drejer sig om indtægtstab og forringet levestandard, som er belastende for de enkelte familier, for samfundet som helhed og ikke mindst for børn, der ikke trives.

Selvstyrets initiativer

I kraft af Grønlands rolle som selvstyrende land er der brug for alle de menneskelige ressourcer, der er. Grønland har brug for et samfund med ressourcer stærke personer, der kan tage ansvar for eget liv og være selvforsørgende og være med til at udvikle samfundet. Det er derfor, at Naalakkersuisut (Grønlands Landstyre) har udbygget behandlingstiltagene gennem familiecentre og familiehøjskoler samt tilbud om behandling til personer, der har været udsat for seksuelle overgreb. Naalakkersuisut har etableret Saaffik (henvendelsesstedet, et hus med tværfagligt udrednings- og behandlingsforløb for børn og unge) samt et rejsehold til hjælp for voksne. Endvidere har Naalakkersuisut besluttet at gennemføre en strategi og handlingsplan mod vold.

Seksuelle overgreb, selvmord og vold

Seksuelle overgreb har alvorlige eftervirkninger for offeret. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at selvmordsadfærden er markant mere udbredt i familier, hvor barnet har været udsat for seksuelle overgreb. Selvmord er en stor udfordring i det grønlandske samfund. En undersøgelse af unges trivsel fra 2004 viser, at næsten en fjerdedel af alle børn og

unge har forsøgt at begå selvmord. Det er en alvorlig tendens, som Naalakkersuisut prioriterer højt at gøre en indsats for.

Det grønlandske samfund er udfordret af vold og kriminalitet. Volden er et stort samfundsmæssigt problem i Grønland. Årligt bliver der anmeldt 750-800 voldsepisoder. Der er f.eks. fortsat 5-6 gange så mange voldssager i Grønland som i Danmark målt pr. indbygger. Volden viser sig også som en udfordring, der præger ungdomslivet i Grønland.

Naalakkersuisut har netop startet voldstrategien for 2014-17, som er vedtaget af Inatsisartut (Grønlands Landsting). Formålet med voldstrategien er primært, at voldsramte får bedre støtte og rådgivning. Strategien omfatter 32 konkrete indsatser til at understøtte de strategiske mål.

Forebyggelse og problembehandling

Naalakkersuisut har fokus på forebyggelse og håndtering af sociale problemer. Ét af de højtprioriterede områder er seksuelle overgreb. Mange har som børn og unge været udsat for seksuelle overgreb. Naalakkersuisut's tiltag handler derfor bl.a. om at iværksætte indsatser i forhold til senfølger af seksuelle overgreb.

Mange har stadig eftervirkninger af at have været seksuelt misbrugt som barn og har derfor problemer med at håndtere den daglige tilværelse uden at have adgang til den nødvendige behandling. Der er derfor etableret et rejsehold med psykologer, som tilbyder behandling til voksne med senfølger af seksuelt misbrug. Det skal give de ramte en bedre tilværelse og bidrage til, at de kan blive mere arbejdsmarkedsparate. Det skal samtidig forebygge, at deres børn udsættes for seksuelle overgreb og andre former for omsorgssvigt.

Status er, at departementet har indledt et samarbejde med selvstændige og autoriserede psykologer og oprettet 3 rejsehold, som startede deres behandlingsrejser i september 2013. Selve behandlingsar-

FOTO: RIKKE DIEMER

bejdet sker nu i Aasiaat og Paamiut, Ummannaq og Maniitsoq. På nuværende tidspunkt er i alt 94 voksne personer i behandling. Efter en ny visitationsrunde i september 2014 begyndte nyt behandlingsforløb. Siden indsatsens start i september 2013 melder deltagerne i behandlingsforløbene om bedring i livet, f.eks. er de blevet bedre til at sætte ord på følelser og mærke egne behov. De kan mærke tilfredshed med livet.

Familiecentre

Naalakkersuisut betragter det som afgørende at bryde den negative sociale arv for at kunne skabe et socialt bæredygtigt samfund. Det skal blandt andet blive en realitet ved en formalisering af familiecentrenes kompetencer gennem en strategiplan. Det første familiecenter blev oprettet af en kommune i 2006. Siden er der som følge af bevilling fra Landskassen etableret flere familiecentre - i dag er der 15 familiecentre i Grønland. Familiecentrenes hovedopgave er at sikre rådgivning og støtte til familier, der er ramt af vold og omsorgssvigt.

Koordination, videreuddannelse og forskning

Naalakkersuisut arbejder på at forbedre koordinationen i arbejdet med disse familier. Det skal ske ved en styrkelse af de lokale instanser og et øget samarbejde mellem socialforvaltning, familiecentre og krisecentre. Derudover skal kompetencerne hos sagsbehandlerne styrkes gennem efteruddannelse og kurser for at sikre en bedre rådgivning til familierne.

I forhold til udfordringerne med seksuelle overgreb har Naalakkersuisut i samarbejde med SFI iværksat en undersøgelse, der har til formål at tilvejebringe mere viden om seksuelle overgreb. Formålet med undersøgelsen er, at den indsamlede viden skal analyseres og formidles med henblik på at planlægge indsatserne. Det er hensigten, at større viden om overgreb skal være med til at forbedre og målrette indsatserne. ■